

มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการกำกับดูแลราคาสินค้าและบริการของบริษัทรับจัดส่งอาหาร Legal Measure to Manage Price of Product and Service of Food Delivery Company.

กริช สินธุศิริ¹, ธงชัย ผลรุ่ง² และฉนิกร เดชกวินเลิศ³

Krit Sintusiri¹, Thongchai Phonrung² and Wuttikon Detkwinlerd³

^{1,2,3}อาจารย์ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

^{1,2,3}Lecturer from the Faculty of Law Rajabhat Mahasarakham University

Corresponding Author Email: Krit.law3838@gmail.com

Received: 30 April 2022

Revised: 27 July 2022

Accepted: 1 August 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลราคาสินค้าและบริการของบริษัทรับจัดส่งอาหาร 2. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาของการกำกับดูแลราคาสินค้า การบริการของบริษัทรับจัดส่งอาหารและผลกระทบจากปัญหาของการดำเนินการของผู้ให้บริการ 3. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์รูปแบบการกำกับดูแลราคาสินค้าและบริการของบริษัทรับจัดส่งอาหาร รวมทั้งข้อกฎหมายของต่างประเทศและของประเทศไทย และ 4. เพื่อเสนอแนวทางและมาตรการทางกฎหมายที่ใช้ในการกำกับดูแลราคาสินค้าและบริการของบริษัทรับจัดส่งอาหาร เป็นการเชิงคุณภาพ โดยทำการศึกษาจากเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง อาทิ ด้วบทกฎหมาย ตำราทางวิชาการ งานวิจัย งานวิทยานิพนธ์ บทความวิชาการ ความเห็นของนักนิติศาสตร์ เอกสารการประชุมสัมมนา ความเห็นของสำนักงานกฤษฎีกา เป็นต้น แล้วนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์ในเชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) แนวคิดเศรษฐกิจของประเทศไทยเป็นแนวคิดระบบเสรีนิยม โดยระบบเสรีนิยมนี้เป็นระบบเศรษฐกิจที่เอกชนเป็นเจ้าของปัจจัยการผลิต มีเสรีภาพในการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจอย่างเต็มที่โดยที่รัฐบาลจะไม่เข้าไปเกี่ยวข้องหรือแทรกแซงในการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจรัฐทำหน้าที่ในการอำนวยความสะดวกและการจัดสร้างสาธารณูปโภคต่าง ๆ 2) ปัญหาเกี่ยวกับการควบคุมการให้บริการของบริษัทรับจัดส่งอาหาร (Food Delivery) ที่สำคัญคือเรื่องความปลอดภัยด้านสุขอนามัยของผู้บริโภคในการใช้บริการของบริษัทรับจัดส่งอาหาร (Food Delivery) 3) รูปแบบการกำกับดูแลราคาสินค้าและบริการของบริษัทรับจัดส่งอาหาร รวมทั้งข้อกฎหมายของต่างประเทศและของประเทศไทย พบว่า การกำกับดูแลราคาสินค้า หรือบริการของต่างประเทศ เมื่อมาเปรียบเทียบกับบริการของบริษัทรับจัดส่งอาหารในประเทศไทยนั้น สิ่งที่มีความแตกต่างคือ การควบคุมจากภาครัฐ ซึ่งในต่างประเทศมีลักษณะการควบคุมราคาสินค้าและบริการได้นั้น จะต้องได้รับการอนุมัติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ของรัฐนั้น และ 4) แนวทางและมาตรการทางกฎหมายที่ใช้ในการกำกับดูแลราคาสินค้าและบริการของบริษัทรับจัดส่งอาหาร พบว่า ภาครัฐควรมีบทบาทในการกำหนดราคาค่าบริการและขนส่ง การซื้ออาหารของบริษัทรับจัดส่งอาหาร (Food Delivery)

คำสำคัญ: มาตรการทางกฎหมาย, ราคาสินค้า, จัดส่งอาหาร

Abstract

This research consists purposes were 1. to study the concept Theories and laws related to price regulation of goods and services of food delivery companies. 2. to study the problems of price regulation of goods and services 3. To study and analyze the price regulatory model of food delivery companies' products and services. Including foreign and Thai laws and 4. to propose guidelines and legal measures used to regulate the price of goods and services of food delivery companies. is qualitative The study was conducted from various related

documents such as legal texts, academic textbooks, research papers, theses. academic article Opinion of a jurisprudence Conference Documents Opinions of the Office of the Council of State, etc., and analyze the information collected in terms of content. The results showed that 1) Thailand's economic concept is a liberal concept. The liberal system is an economic system. that the private sector owns the factors of production have full freedom to carry out economic activities without the government being involved in or interfering in the conduct of economic activities 2) Problems regarding food delivery service control, the main issue is the safety and hygiene of consumers in using the services of food delivery companies 3) Format Supervising the prices of goods and services of food delivery companies. Including foreign and Thai laws, it was found that the supervision of product prices or foreign services When compared to the services of food delivery companies in Thailand. What is the difference? government control In foreign countries, there is a way to control the price of goods and services. It must be approved by the Secretary of Commerce of that state. and 4) Guidelines and legal measures used to regulate the prices of goods and services of food delivery companies. It was found that the government should play a role in setting prices for services and transportation. Buying food from a food delivery company (Food Delivery)

Keywords: Legal Measure, Price of Product, Food Delivery

บทนำ

การดำเนินชีวิตของผู้คนได้มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก เนื่องจากสภาพแวดล้อมของชีวิตมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา พร้อมทั้งเทคโนโลยีได้มีการพัฒนาและเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว วิธีการดำรงชีวิตก็ต้องเปลี่ยนไปตามสภาพใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นในประเทศไทยที่มีระบบเศรษฐกิจแบบเสรีนิยมหรือเรียกว่าระบบทุนนิยม ซึ่งรัฐบาลจะไม่เข้าไปแทรกแซงในตลาดการค้าและการผลิต แต่จะปล่อยให้เอกชนดำเนินธุรกิจไปตามกลไกตลาดอย่างเสรีในระบบเศรษฐกิจแบบเสรีนิยม จึงเป็นระบบเศรษฐกิจแบบเปิดโอกาสให้แก่ผู้ประกอบการและผู้บริโภค สามารถต่อรองและใช้กลไกของตลาดเป็นตัวกำหนดราคาและปริมาณตามที่เหมาะสมได้ ทำให้ระบบการซื้อขายอาหารและบริการมีความแตกต่างไปจากเดิม ซึ่งในอดีตการทำการซื้อขายอาหารและบริการจะเป็นการขายอาหารและบริการผ่านทางหน้าร้านเท่านั้น แต่ในปัจจุบันได้มีการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการซื้อขายอาหารและบริการเพื่ออำนวยความสะดวกมากยิ่งขึ้น โดยลูกค้าหรือผู้บริโภคจะอยู่ ณ สถานที่ใดก็สามารถสั่งซื้ออาหารผ่านระบบแอปพลิเคชันของบริษัทรับจัดส่งอาหารได้ โดยบริษัทรับจัดส่งอาหารจะนำอาหารที่ลูกค้าหรือผู้บริโภคสั่งผ่านระบบแอปพลิเคชันบริการถึงที่ตามตำแหน่งและสถานที่ที่ลูกค้าหรือผู้บริโภคได้ระบุให้จัดส่งอาหาร นับว่าธุรกิจบริการรับส่งอาหารเป็นที่ต้องการของประชาชนมากขึ้นถึง 2-3 เท่าตัวอย่างที่เห็นอยู่ในปัจจุบัน (มนตรี ศรีวงษ์, 2559)

การบริการรับส่งอาหารในทุกวันนี้เป็นที่ต้องการของประชาชนและผู้บริโภคมากในประเทศไทย แต่ธุรกิจดังกล่าวยังไม่มีมาตรการควบคุม เกณฑ์ราคาขนส่งอาหารหรือบริการอย่างชัดเจน ทำให้ผู้ประกอบการมีโอกาสปรับราคาที่ไม่เป็นธรรมต่อผู้รับบริการ นอกจากนี้ยังพบปัญหาการเก็บค่าบริการขนส่งอาหารของบริษัทรับจัดส่งอาหารมีการกำหนดอัตราค่าบริการขนส่งเอง และกำหนดราคาสูง ไม่มีการกำกับดูแลราคาสินค้าหรือบริการจากหน่วยงานรัฐ และในปัจจุบันก็ยังไม่มีการจัดทำหลักเกณฑ์โดยตรงที่จะพิจารณาว่าการกระทำใดเป็นการทำให้ราคาจัดส่งอาหารต่ำเกินสมควรหรือสูงเกินสมควร (รีวิฟุดเดลิเวอรี่, 2564) แม้ว่ารัฐจะมีการตรากฎหมายที่อาจจะเกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าวมา คือ พระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าหรือบริการ พ.ศ. 2542 ออกมาใช้บังคับเพื่อคุ้มครองผู้บริโภคให้ได้รับความเป็นธรรมในด้านราคาหรือบริการและกำกับดูแลผู้ประกอบการแล้วก็ตาม แต่ก็

ยังทำให้ผู้ประกอบการธุรกิจบางประเภทฉวยโอกาสเอาเปรียบลูกค้าหรือผู้บริโภคในการกำหนดราคาสินค้าหรือบริการ ทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมเกิดขึ้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้รับบริการจากการจัดส่งอาหาร (ธีระพล อรุณะภักสิทธิ์, 2542)

การกำกับดูแลราคาสินค้าของต่างประเทศที่น่าจะนำมาเป็นแนวทางของการเนิกรของบริษัทรับจัดส่งอาหารของไทย ซึ่งบางประเทศมีสภาที่ปรึกษาด้านราคาทำหน้าที่ให้คำปรึกษาที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดราคาสินค้าและบริการรวม สำหรับการควบคุมราคาสินค้าและบริการนั้นจะต้องได้รับการอนุมัติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ โดยการกำหนดราคาสินค้าและบริการเป็นราคาสูงสุดและราคาต่ำสุดหรืออาจเป็นการกำหนดราคาคงที่ก็ได้ โดยที่ราคาควบคุมของสินค้าจะครอบคลุมถึงค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่ผู้ประกอบการ การจ่ายและผลกำไรตามสมควรที่ผู้ประกอบการจะได้รับ เมื่อมีการประกาศชนิดและราคาสินค้าและบริการออกมาแล้วจะต้องประกาศให้ผู้ประกอบการรับรู้ได้โดยง่ายเพื่อให้สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง กฎหมายว่าด้วยการควบคุมราคาสินค้าของต่างประเทศได้กำหนดให้รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดกลไกในการตรวจสอบผลกำไรจากการประกอบธุรกิจที่สูงเกินสมควร โดยพิจารณาจากหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่แตกต่างกันไปตามสถานการณ์และพิจารณาปัจจัยแวดล้อมต่าง ๆ ประกอบกันเป็นแนวทางที่ดีที่จะสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้

อีกประการที่สำคัญในทางกฎหมายคือ รูปแบบการทำสัญญาระหว่างบริษัทรับจัดส่งอาหารนั้นมีลักษณะเป็นสัญญาสำเร็จรูปที่บริษัทรับจัดส่งอาหารกำหนดข้อสัญญาส่วนใหญ่ไว้เป็นที่เรียบร้อยแล้ว โดยเนื้อหาของข้อสัญญามักจะอยู่ในรูปแบบเดียวกัน คู่สัญญาอีกฝ่ายไม่สามารถแก้ไขเนื้อหาหรือต่อรองเปลี่ยนแปลงใด ๆ ในสัญญาดังกล่าวได้ ไม่สามารถที่จะตัดทอนข้อสัญญาหรือไม่ยอมผูกพันตามข้อสัญญาข้อหนึ่งข้อใดที่เห็นว่าไม่เป็นธรรมได้โดย คู่สัญญาทำได้แต่เพียงแต่เติมรายละเอียดอันเป็นข้อมูลพื้นฐานของตนลงในสัญญาเพียงเท่านั้น จึงเห็นได้ว่าสัญญาดังกล่าวเป็นการเปิดโอกาสให้ฝ่ายที่มีอำนาจต่อรองเหนือกว่า กล่าวคือ ฝ่ายบริษัทรับจัดส่งอาหารมีอำนาจในการกำหนดเงื่อนไขข้อตกลงในการทำสัญญาตามอำเภอใจได้แต่เพียงฝ่ายเดียวซึ่งทำให้สัญญามีลักษณะที่เอาเปรียบคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่ง เพื่อให้การกำกับดูแลราคาสินค้าหรือบริการโดยรัฐบรรลุผลสำเร็จตามเจตนารมณ์และวัตถุประสงค์ของกฎหมาย

ดังนั้น ผู้ท้าววิจัยจึงมุ่งศึกษาวิจัยถึงมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการกำกับดูแลราคาสินค้าและบริการของบริษัทรับจัดส่งอาหาร (Food Delivery) เพื่อคุ้มครองผู้บริโภคให้ได้รับความเป็นธรรมและเสนอแนะแนวทางและมาตรการทางกฎหมายที่ใช้ในการกำกับดูแลราคาสินค้าและบริการของบริษัทรับจัดส่งอาหาร เพื่อเป็นต้นแบบสำหรับการกำกับดูแลราคาสินค้าและบริการของบริษัทรับจัดส่งอาหารโดยมีกฎหมายควบคุมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลราคาสินค้าและบริการของบริษัทรับจัดส่งอาหาร
2. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาของการกำกับดูแลราคาสินค้า การบริการของบริษัทรับจัดส่งอาหารและผลกระทบจากปัญหาของการดำเนินการของผู้ให้บริการ
3. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์รูปแบบการกำกับดูแลราคาสินค้าและบริการของบริษัทรับจัดส่งอาหาร รวมทั้งข้อกฎหมายของต่างประเทศและของประเทศไทย
4. เพื่อเสนอแนวทางและมาตรการทางกฎหมายที่ใช้ในการกำกับดูแลราคาสินค้าและบริการของบริษัทรับจัดส่งอาหาร

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. แหล่งข้อมูลในการวิจัย ได้แก่ การวิจัยจากเอกสาร (Documentary Research) ที่เกี่ยวข้องกับ อาทิ หนังสือ ตำรา วรรณกรรม บทความวิชาการ งานวิจัยทางกฎหมายเกี่ยวกับการกำกับดูแลราคาสินค้าและบริการของบริษัทรับจัดส่งอาหาร (Food Delivery) ทั้งของไทยและของต่างประเทศ เป็นต้น
2. การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) คือ เป็นข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลเอกสารต่าง ๆ (Document Research) อาทิ หนังสือ ตำรา เอกสารวิชาการ งานวิจัย และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น
3. การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มเป้าหมาย และการรวบรวมข้อมูลเอกสารต่าง ๆ มาวิเคราะห์ในเชิงเนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการกำกับดูแลราคาสินค้าและบริการของบริษัทรับจัดส่งอาหาร (Food Delivery) ผู้วิจัยสามารถจำแนกผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. แนวคิด ทฤษฎี และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลราคาสินค้าและบริการของบริษัทรับจัดส่งอาหาร

ผลการวิจัยพบว่า แนวคิดเศรษฐกิจแบบเสรีนิยมและกฎหมายการแข่งขันทางการค้าเกิดขึ้นจากแนวความคิดที่ว่า ในระบบเศรษฐกิจแบบเสรีนิยมที่มีการแข่งขันนั้นความสำคัญของการแข่งขันในแง่ของเศรษฐกิจ หมายความว่า การแข่งขันเพื่อให้ได้ลูกค้าหรือผู้บริโภคในตลาด แต่สิ่งที่สำคัญ ที่สุดก็คือ ผลของการแข่งขัน ที่มีต่อระบบเศรษฐกิจแบบเสรีนิยมนั้นผู้บริโภคจะได้รับประโยชน์สูงสุดเมื่อมีการแข่งขันอย่างสมบูรณ์ (Perfect competition) โดยเศรษฐกิจของประเทศไทยเป็นระบบเสรีนิยม โดยระบบเสรีนิยมนั้นเป็นระบบเศรษฐกิจที่เอกชนเป็นเจ้าของปัจจัยการผลิต มีเสรีภาพในการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจอย่างเต็มที่โดยที่รัฐบาลจะไม่เข้าไปเกี่ยวข้องหรือแทรกแซงในการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจรัฐทำหน้าที่ในการอำนวยความสะดวกและการจัดสร้างสาธารณูปโภคต่าง ๆ ดังนั้นเอกชนจึงเป็นผู้ตัดสินใจปัญหาพื้นฐานทางเศรษฐกิจต่าง ๆ โดยใช้ระบบราคาหรือระบบตลาดช่วยในการตัดสินใจว่าจะผลิตอะไรผลิตอย่างไรโดยมีราคาเป็นตัวกำหนดว่ามีผู้บริโภคน้อยน้อยเพียงใดหรือมีผู้ผลิตจำนวนเท่าใด รวมนั้น ๆ กำไรคือแรงจูงใจของการผลิตจึงทำให้ระบบเศรษฐกิจมีการแข่งขัน ทางราคาสูงมากและเป็นไปอย่างเสรีทั้งนี้เพราะราคาถูกกำหนดขึ้นมาจากอุปสงค์และอุปทานของตลาด บุคคลจะมีเสรีภาพโดยสมบูรณ์ที่จะถือทรัพย์สินส่วนตัวมีเสรีภาพที่จะเลือกการบริโภคการตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาพื้นฐานทางเศรษฐกิจจะทำโดยผ่านระบบตลาดแข่งขัน โดยที่ราคาในตลาดจะเป็นเครื่องบ่งชี้ถึงความต้องการของสังคม และกฎหมายที่สำคัญต่อการศึกษานี้คือ พระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. 2524 มีสาระสำคัญเป็นการเพิ่มความคุ้มครองให้แก่ผู้บริโภคมากขึ้น โดยมีผลเป็นการป้องกันการผูกขาด กำหนดราคาสินค้าหรือบริการที่ต่ำเกินควรหรือสูงเกินควร การกักตุนสินค้า แก้ไขปัญหาการเอาเปรียบ ผู้บริโภคจากการที่ผู้จำหน่ายไม่เปิดเผยแสดงราคาสินค้าหรือบริการซึ่งผู้ค้าออนไลน์ทั้งหลาย รวมทั้ง ประชาชนทั่วไปควรทราบเพื่อการปฏิบัติที่ถูกต้องและรักษาสิทธิของตน

2. สภาพปัญหาของการกำกับดูแลราคาสินค้า การบริการของบริษัทรับจัดส่งอาหารและผลกระทบจากปัญหาของการดำเนินการของผู้ให้บริการ

ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัญหาของการกำกับดูแลราคาสินค้า การบริการของบริษัทรับจัดส่งอาหารและผลกระทบจากปัญหาของการดำเนินการของผู้ให้บริการ ดังนี้

2.1 ปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดราคาค่าบริการและขนส่ง การซื้ออาหารของบริษัทรับจัดส่งอาหาร (Food Delivery) การบริการขนส่งสำหรับธุรกิจออนไลน์ดังที่นิยมกันแพร่หลายในปัจจุบันนี้ เป็นสิ่งจำเป็นของคนในยุคที่ต้องเผชิญกับโรคโควิด - 19 ตามพฤติกรรมที่เปลี่ยนไป ทำให้มีความต้องการสูงท่ามกลางกระแสการแพร่ระบาดที่ยังควบคุมไม่ได้แบบเด็ดขาดถาวร ผู้บริโภคใน

สังคมไทยจำนวนมากได้มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมบริการบริโภคโดยใช้บริการสั่งซื้ออาหารกับบริษัทจัดส่งอาหาร (Food Delivery) ผ่านทางแอปพลิเคชันเพื่อความสะดวกในการจัดส่งถึงบ้านหรือสำนักงาน อันเป็นการช่วยประหยัดเวลาและลดความยุ่งยากในการปรุงอาหารเองหรือออกไปรับประทานอาหารที่ร้าน ประกอบกับปัจจุบันนี้ การระบาดของโรคโควิด - 19 เป็นแรงกระตุ้นให้อุตสาหกรรมนี้เกิดการเติบโต เมื่อมีการยืนยันผู้ติดเชื้อโควิด - 19 เพิ่มมากขึ้นในแต่ละวัน รัฐบาลไทยได้กำหนดให้มีการปิดกั้นพื้นที่ทั่วประเทศ ห้ามมิให้มีการรับประทานอาหารร่วมกันภายในร้านรวมถึงมาตรการอื่นๆอีกมากมายที่เกิดขึ้นในประเทศไทย การบริการสั่งอาหารออนไลน์กลายเป็นช่องทางตัวเลือกสำหรับร้านอาหารเพื่อส่งเสริมธุรกิจร้านอาหารของพวกเขาในการเข้าถึงผู้บริโภค เพื่อให้สามารถยังคงดำเนินกิจการขายอาหารได้ท่ามกลางข้อจำกัดด้านการเดินทาง ปัจจุบันนี้ มีร้านอาหารขนาดกลางและขนาดเล็กสมัครเข้าร่วมการใช้งานกับบริษัทจัดส่งอาหาร (Food Delivery) ผ่านทางแอปพลิเคชันเป็นจำนวนมากพุ่งสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากยอดการสั่งซื้ออาหารที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วแต่ไร้การควบคุม มีการฉวยโอกาสปรับราคาส่วนแบ่งรายได้จากร้านค้าที่เข้าร่วม เช่น จากเดิมร้อยละ 20 เป็น ร้อยละ 35 - 40 นอกจากนี้ยังพบปัญหาการเก็บค่าบริการขนส่งอาหารที่แพงกว่าที่ควรเป็น การแสดงราคาอาหารที่แพงกว่าหน้าร้าน และบริษัทจัดส่งอาหาร (Food Delivery) อาจมีการเรียกเก็บค่าบริการหรือค่าใช้จ่ายจากร้านอาหารอย่างไม่เป็นธรรม เช่น เรียกเก็บค่าบริการในอัตราที่เพิ่มสูงขึ้นมากและเรียกเก็บค่าใช้จ่ายในการส่งเสริมการขายเพิ่มขึ้น รวมทั้งค่าใช้จ่ายในการโฆษณาแนะนำร้านอาหารให้แก่ลูกค้า เป็นต้น และอาจมีการกำหนดเงื่อนไขทางการค้า อันเป็นการจำกัดหรือขัดขวางการประกอบธุรกิจของผู้อื่นอย่างไม่เป็นธรรม

2.2 ปัญหาเกี่ยวกับข้อสัญญาระหว่างผู้ประกอบการร้านอาหารกับบริษัทจัดส่งอาหาร (Food Delivery) จากการศึกษาประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์พบว่าผู้ให้บริการขนส่งอยู่ในฐานะผู้ทำความตกลงกับผู้ขนส่งเพื่อให้ขนส่งของไปนั้นเรียกว่า “ผู้ส่ง” โดยบุคคลผู้ซึ่งส่งของไปถึงนั้น เรียกว่า “ผู้รับ” ส่วนค่าตอบแทนที่ผู้ขนส่งได้รับนั้นเรียกว่าบำเหน็จจันจะต้องจ่ายให้เพื่อการขนส่ง ของนั้น เรียกว่า “ค่าระวางพาหนะ” และยังอยู่ในฐานะตัวแทนของผู้ให้บริการแอปพลิเคชัน เพราะไม่เพียงแต่ชี้ช่องให้ทำสัญญาขนส่งเท่านั้น แต่ยังมีอำนาจในการกำหนดค่าตอบแทน โบนัส และอำนาจในการ รับประทานการทำงาน มีการจัดสวัสดิการบางประการให้ผู้ขนส่ง ส่วนนิติสัมพันธ์ระหว่างผู้ให้บริการ แอปพลิเคชันกับร้านค้าหรือกับผู้ประกอบกิจการขายอาหาร มีลักษณะเป็นนายหน้า เนื่องจากเป็นบุคคลที่ชี้ช่องหรือ จัดการให้บุคคลสองฝ่าย คือ ผู้ประกอบกิจการร้านอาหารและผู้บริโภคได้เข้าทำสัญญาซื้อขายกัน ซึ่งข้อตกลงในสัญญาระหว่างผู้บริโภคกับผู้ประกอบกิจการค้าหรือวิชาชีพ หรือในสัญญาสำเร็จรูป หรือในสัญญาขายฝากที่ทำให้ผู้ประกอบธุรกิจการค้าหรือวิชาชีพ หรือผู้กำหนดสัญญาสำเร็จรูปหรือผู้ซื้อฝากได้เปรียบคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่ง เกินสมควรเป็นข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรมและให้มีผลบังคับได้เพียงเท่าที่เป็นธรรมและพอสมควรแก่กรณีเท่านั้น ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม พ.ศ. 2540 ส่วนการกำหนดอัตราผลตอบแทนค่าบริการเป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการว่าด้วยราคาสินค้าและบริการตามพระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ.2542 ทั้งในเรื่องเงื่อนไขในการแสดงราคาสินค้าหรือบริการ ซึ่งในปัจจุบันให้บริการจัดส่งอาหารถึงบ้านผ่านแอปพลิเคชันดังกล่าวยังไม่มีการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องมาบังคับใช้

3. รูปแบบการกำกับดูแลราคาสินค้าและบริการของบริษัทจัดส่งอาหาร รวมทั้งข้อกำหนดของต่างประเทศและของประเทศไทย

ผลการวิจัยพบว่า การเสนอขายสินค้าหรือบริการที่มีการควบคุมต้องแสดงรายการราคาสินค้าและบริการให้อยู่ในตำแหน่งที่เห็นได้ชัดเจน ซึ่งหากมีการฝ่าฝืนก็จะมีผลความผิดตามกฎหมาย ทั้งนี้กฎหมายฉบับนี้ยังได้ให้อำนาจ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์กำหนดว่าสินค้าหรือบริการใดควรมีเครื่องหมายหรือข้อมูลที่จำเป็น เกี่ยวข้องกับสินค้าหรือ บริการโดยการประกาศสิ่งให้ผู้ประกอบการต้องพึงกระทำในการเสนอขายสินค้า และบริการให้ผู้บริโภคทราบโดยทั่วกัน สำหรับการกำกับดูแลราคาสินค้าของต่างประเทศนั้นได้กำหนดให้มี สภาที่ปรึกษาด้านราคาที่ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดราคาสินค้าและบริการ

รวม สำหรับการควบคุมราคาสินค้าและบริการนั้นจะต้องได้รับการอนุมัติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ของรัฐบาลนั้น โดยการกำหนดราคาสินค้าและบริการเป็นราคาสูงสุดและราคาต่ำสุด หรืออาจเป็นการกำหนดราคาคงที่ก็ได้ โดยที่ราคาควบคุมของสินค้าจะครอบคลุมถึงค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่ผู้ประกอบการจ่ายและผลกำไรตามสมควรที่ผู้ประกอบการจะได้รับ เมื่อมีการประกาศชนิดและราคาสินค้าและบริการออกมาแล้วจะต้องประกาศให้ผู้ประกอบการรับรู้ได้โดยง่ายเพื่อให้สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง กฎหมายว่าด้วยการควบคุมราคาสินค้าของบางประเทศได้กำหนดให้รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดกลไกในการตรวจสอบผลกำไรจากการประกอบธุรกิจที่สูงเกินสมควรโดยพิจารณาจากหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่แตกต่างกันไปตามสถานการณ์ โดยพิจารณาปัจจัยแวดล้อมต่าง ๆ ประกอบกัน เช่นเดียวกับการพิจารณาการกำหนดราคาสินค้าและบริการ เช่น จำนวนภาษีที่ผู้ประกอบการต้องจ่ายให้กับรัฐ ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ปริมาณความต้องการสินค้าของตลาดรวมถึงเงื่อนไขอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยตรงกับการกำหนดราคาสินค้าและบริการ เป็นต้น ซึ่งในประเทศไทยยังไม่มี ความชัดเจนในเรื่องนี้

4. แนวทางและมาตรการทางกฎหมายที่ใช้ในการกำกับดูแลราคาสินค้าและบริการของบริษัทรับจัดส่งอาหาร

ผลการวิจัยพบว่า มาตรการทางกฎหมายที่ใช้ในการกำกับดูแลราคาสินค้าและบริการของบริษัทรับจัดส่งอาหาร เพื่อเป็นต้นแบบสำหรับการกำกับดูแลราคาสินค้าและบริการของบริษัทรับจัดส่งอาหาร ต้องมีกฎหมายควบคุมและการกำกับดูแลราคาสินค้าของบริษัทรับจัดส่งอาหาร (Food Delivery) รวมทั้งการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดราคาค่าบริการและขนส่ง การซื้ออาหารของบริษัทรับจัดส่งอาหาร (Food Delivery) ผู้ศึกษาได้ศึกษาเปรียบเทียบกับกรณีขนส่งคนโดยสาร ได้มีกฎหมายการควบคุมราคาค่าบริการตามที่บัญญัติไว้ในกฎกระทรวง ซึ่งได้กำหนดอัตราค่าจ้างบรรทุกคนโดยสารสำหรับรถจักรยานยนต์สาธารณะ พ.ศ. 2559 กำหนดอัตราค่าจ้างบรรทุกคนโดยสารสำหรับรถจักรยานยนต์สาธารณะ โดยกำหนดให้ระยะทาง 2 กิโลเมตรแรก ต้องคิดราคาไม่เกิน 25 บาท กิโลเมตรต่อ ๆ ไปไม่เกินกิโลเมตรละ 5 บาท และหากระยะทางเกินกว่า 5 กิโลเมตรขึ้นไป แต่ไม่เกิน 15 กิโลเมตร ตั้งแต่กิโลเมตร แรกจนสิ้นสุดการรับจ้าง ต้องไม่เกินกิโลเมตรละ 10 บาท และหากระยะทางเกิน 15 กิโลเมตรขึ้นไป ให้ผู้ขับรถและคนโดยสารตกลงกันก่อนทำการจ้าง หากไม่ตกลงกันก่อนทำการจ้างอัตราค่าจ้างบรรทุกคนโดยสาร ตั้งแต่กิโลเมตรแรกจนสิ้นสุดการรับจ้างต้องไม่เกินกิโลเมตรละ 10 บาท ดังนั้นหน่วยงานของรัฐควรใช้หลักในการพิจารณาเพื่อกำหนดอัตราค่าบริการของบริษัทรับจัดส่งอาหาร (Food Delivery) โดยใช้บัญญัติที่ได้บัญญัติไว้ในกฎกระทรวง ซึ่งได้กำหนดอัตราค่าจ้างบรรทุกคนโดยสารสำหรับรถจักรยานยนต์สาธารณะ พ.ศ. 2559 มาเป็นเกณฑ์ในการเปรียบเทียบ และกำหนดอัตราค่าค่าบริการของบริษัทรับจัดส่งอาหาร (Food Delivery) เพื่อให้คิดค่าบริการขนส่งอาหารอย่างเป็น

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการกำกับดูแลราคาสินค้าและบริการของบริษัทรับจัดส่งอาหาร (Food Delivery) ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ได้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลราคาสินค้าและบริการของบริษัทรับจัดส่งอาหาร พบว่า เศรษฐกิจของประเทศไทยเป็นแนวคิดระบบเสรีนิยม โดยระบบเสรีนิยมนั้นเป็นระบบเศรษฐกิจที่เอกชนเป็นเจ้าของปัจจัยการผลิต มีเสรีภาพในการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจอย่างเต็มที่โดยที่รัฐบาลจะไม่เข้าไปเกี่ยวข้องหรือแทรกแซงในการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจรัฐทำหน้าที่ในการอำนวยความสะดวกและการจัดสร้างสาธารณูปโภคต่าง ๆ รวมทั้งการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. 2524 ยังสามารถควบคุมหรือการกำกับดูแลราคาสินค้าและบริการของบริษัทรับจัดส่งอาหารได้ดีเท่าที่ควร เปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการมีโอกาสปรับราคาที่ไม่เป็นธรรมต่อผู้รับบริการ และปัญหาอย่างอื่นตามมามากมาย

2. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาของการกำกับดูแลราคาสินค้า การบริการของบริษัทรับจัดส่งอาหารและผลกระทบจากปัญหาของการดำเนินการของผู้ให้บริการ พบว่า ปัญหาเกี่ยวกับการควบคุมการให้บริการของบริษัทรับจัดส่งอาหาร (Food Delivery) ที่สำคัญคือ เรื่องความปลอดภัยด้านสุขอนามัยของผู้บริโภคในการใช้บริการของบริษัทรับจัดส่งอาหาร (Food Delivery) รวมทั้งมาตรฐานในด้านสุขอนามัยในการให้บริการของผู้ขนส่งอาหารไม่มีความน่าเชื่อถือหรือปลอดภัยในสุขภาพอนามัย โดยเฉพาะสถานการณ์วิกฤต ไวรัสโควิด 19 ในการให้บริการของผู้จัดส่งอาหารอาจจะเป็นพาหะนำโรคไปสู่ผู้บริโภคได้ และอีกประการสำคัญเรื่องความปลอดภัยถูกหลอกลอนมายัง การบรรจุภัณฑ์เมื่อจัดส่งสินค้าและปัญหาเกี่ยวกับการควบคุมความปลอดภัยทางจราจร ในระหว่างการให้บริการของผู้ให้บริการขนส่งอาหาร และยังพบว่ายังไม่มีกฎหมายที่กำหนดรายละเอียดที่ชัดเจนในการมาใช้บังคับเกี่ยวกับการควบคุมการให้บริการของบริษัทรับจัดส่งอาหาร (Food Delivery)

3. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์รูปแบบการกำกับดูแลราคาสินค้าและบริการของบริษัทรับจัดส่งอาหาร รวมทั้งข้อกฎหมายของต่างประเทศและของประเทศไทย พบว่า การกำกับดูแลราคาสินค้าหรือบริการของต่างประเทศ ได้ศึกษาวิจัยแต่ละประเทศที่มีลักษณะธุรกิจการจัดส่งอาหาร (Food Delivery) คือ สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐประชาชนจีน สาธารณรัฐสิงคโปร์ สหพันธรัฐมาเลเซีย เมื่อมาเปรียบเทียบกับบริการของบริษัทรับจัดส่งอาหารในประเทศไทยนั้น สิ่งที่มีความแตกต่างคือการควบคุมจากภาครัฐ ซึ่งในต่างประเทศมีลักษณะการควบคุมราคาสินค้าและบริการได้นั้น จะต้องได้รับการอนุมัติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ของรัฐบาลนั้น โดยการกำหนดราคาสินค้าและบริการเป็นราคาสูงสุดและราคาต่ำสุด หรืออาจเป็นการกำหนดราคาคงที่ก็ได้ โดยที่ราคาควบคุมของสินค้าจะครอบคลุมถึงค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่ผู้ประกอบการจ่ายและผลกำไรตามสมควรที่ผู้ประกอบการจะได้รับ เมื่อมีการประกาศชนิดและราคาสินค้าและบริการออกมาแล้วจะต้องประกาศให้ผู้ประกอบการรับรู้ได้โดยง่ายเพื่อให้สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง พร้อมทั้งมีบทลงโทษสำหรับผู้ประกอบการที่ไม่ได้มาตรฐานและคุณภาพคำนึงถึงความปลอดภัยในทุกด้านของผู้บริโภค ถือว่าเป็นความรับผิดชอบของภาครัฐที่จำต้องบริการสาธารณะต่อประชาชน

4. เพื่อเสนอแนวทางและมาตรการทางกฎหมายที่ใช้ในการกำกับดูแลราคาสินค้าและบริการของบริษัทรับจัดส่งอาหาร พบว่า ภาครัฐควรมีบทบาทในการกำหนดราคาค่าบริการและขนส่ง การซื้ออาหารของบริษัทรับจัดส่งอาหาร (Food Delivery) โดยมีหน่วยงานสองหน่วยงานที่มีอำนาจ ไม่ว่าจะเป็นสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า (สขค.) ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560 โดยจะกำกับดูแลพฤติกรรมทางการค้าของผู้ประกอบธุรกิจ ได้แก่ การใช้อำนาจเหนือตลาดโดยมิชอบ (Abuse of market dominance) การฮั้วราคา (Collusion) พฤติกรรมทางการค้าที่ไม่เป็นธรรม (Unfair trade practice) อีกหน่วยงานที่มีหน้าที่กำกับดูแลเรื่องนี้ คือ กรมการค้าภายใน ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. 2542 โดยปัจจุบัน บริการขนส่งสินค้าสำหรับธุรกิจออนไลน์ถือเป็นบริการควบคุมภายใต้พระราชบัญญัติฯ แล้ว หน่วยงานของรัฐควรพิจารณาออกมาตรการใช้กับบริการดังกล่าว เพื่อให้การประกอบการค้าเกี่ยวกับการกำหนดราคาค่าบริการและขนส่ง การซื้ออาหารของบริษัทรับจัดส่งอาหาร (Food Delivery) ที่เป็นการเอาเปรียบหรือไม่เป็นธรรมกับผู้ค้าหรือผู้บริโภค จนอาจเป็นการขัดต่อกฎหมายว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ

การอภิปรายผล

การวิจัยเรื่องมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการกำกับดูแลราคาสินค้าและบริการของบริษัทรับจัดส่งอาหาร (Food Delivery) ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. การกำหนดราคาค่าบริการและขนส่ง การซื้ออาหารของบริษัทรับจัดส่งอาหาร (Food Delivery) เพื่อให้คิดค่าบริการขนส่งอาหารอย่างเป็นธรรม โดยบริษัทรับจัดส่งอาหาร (Food Delivery) อาจคิดค่าขนส่งตามระยะทางจริงโดยศึกษาเปรียบเทียบกับกำหนดอัตราค่าจ้างบรรทุกคนโดยสารสำหรับรถจักรยานยนต์สาธารณะ พ.ศ. 2559 และมีการกำหนดมาตรฐานกลางที่เป็น

ธรรมทั้งต่อผู้บริโภคและผู้ส่ง ร่วมกัน เช่น ระยะทาง 1-5 กิโลเมตร ต้องคิดค่าส่ง 10 บาท กิโลเมตรต่อไปบวกเพิ่มอีกเท่าไร เป็น ต้น หากมีการจัดโปรโมชั่นลดค่าขนส่ง บริษัทควรดำเนินการ โดยไม่ส่งผลกระทบต่อค่าตอบแทนของร้านค้าและผู้ส่ง นอกจากนี้ไม่ควรคิดค่าอาหารแพงกว่าความเป็นจริง โดยราคาอาหารที่แสดงบนแอปพลิเคชัน ต้องเท่ากับราคาอาหารที่ขายหน้าร้าน ทั้งนี้เพื่อให้ผู้บริโภคได้รับความเป็นธรรมและเป็นการสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้บริโภคด้วย

2. ข้อสัญญาระหว่างผู้ประกอบการร้านอาหารกับบริษัทจัดส่งอาหาร (Food Delivery) การจัดทำสัญญาควรมีการควบคุมสัญญาาระหว่างบริษัทจัดส่งอาหาร (Food Delivery) กับผู้ประกอบการร้านอาหารควรกำหนดให้เกิดความชัดเจน ดังนี้

2.1 ห้ามเรียกเก็บผลประโยชน์ไม่เป็นธรรม เช่น การเรียกเก็บค่าส่วนแบ่งรายได้ในอัตราที่สูงเกินสมควรหรือแตกต่างกันระหว่างผู้ประกอบการร้านอาหาร การเรียกเก็บอัตราค่าธรรมเนียมการโฆษณา ที่เป็นการเรียกเก็บโดยปราศจากความชัดเจนและไม่มีเหตุผลอันสมควร การเรียกเก็บค่าส่งเสริมการขายในโอกาสพิเศษทางการตลาด โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร การเรียกผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่ไม่เป็นธรรมอื่น ๆ กำหนดให้การแก้ไขเปลี่ยนแปลงอัตราหรือวิธีการเรียกเก็บผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจใด ๆ แพลตฟอร์มฟู้ดเดลิเวอรี จะต้องแจ้งให้ผู้ประกอบการร้านอาหารทราบล่วงหน้าถึงเหตุผลและความจำเป็นในการเปลี่ยนแปลงในระยะเวลาที่เหมาะสม

2.2 ห้ามจำกัดหรือขัดขวางการทำธุรกิจกับรายอื่น เช่น การกำหนดเงื่อนไขที่เป็นการจำกัดสิทธิของผู้ประกอบการร้านอาหาร โดยการห้ามจำหน่ายอาหารกับแพลตฟอร์มฟู้ดเดลิเวอรีรายอื่นอย่างไม่เป็นธรรม และหากผู้ประกอบการร้านอาหารไม่ปฏิบัติตามจะถูกลงโทษด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การคิดอัตราค่าส่วนแบ่งรายได้ในอัตราที่สูงขึ้น การไม่ให้หรือระงับส่วนลดอัตราค่าส่วนแบ่งรายได้ การคิดอัตราผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจอื่น ๆ ในอัตราที่สูงเกินสมควร

2.3 ห้ามใช้อำนาจเหนือตลาดหรืออำนาจตอรองที่มีอยู่

3. การควบคุมความปลอดภัยด้านสุขอนามัยของผู้บริโภคในการให้บริการของบริษัทจัดส่งอาหาร (Food Delivery)

กระทรวงสาธารณสุขควรมีการตรากฎกระทรวงเพื่อควบคุมมาตรฐานผู้ประกอบการร้านอาหารและผู้ขนส่งอาหาร โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1 ผู้ประกอบการร้านอาหาร ต้องผ่านการอบรมหลักสูตรสุขาภิบาลอาหารโดยได้รับการรับรองจากกระทรวงสาธารณสุข จากหน่วยงานจัดการอบรมที่กำหนด และต้องมีบัตรประจำตัวส่วนบุคคล สำหรับผู้ประกอบการที่ถูกต้องตามกฎหมาย พร้อมให้ตรวจสอบได้ตลอดเวลาในการปฏิบัติหน้าที่

3.2 ผู้ให้บริการขนส่งอาหาร ต้องผ่านการอบรมหลักสูตรการบริการและการจัดส่งอาหาร พร้อมทั้งการใช้ระบบแอปพลิเคชันของบริษัทจัดส่งอาหาร (Food Delivery) จากหน่วยงานจัดการอบรมที่กำหนด ก่อนที่จะปฏิบัติหน้าที่และต้องมีบัตรประจำตัวส่วนบุคคลพร้อมให้ตรวจสอบได้ตลอดเวลาในการปฏิบัติหน้าที่

3.3 ผู้ประกอบการร้านอาหารจะต้องบรรจุภัณฑ์สินค้าให้ได้มาตรฐานตามที่กำหนดเพื่อบรรจุภัณฑ์จะได้ไม่ผ่านการจัดแ่งหรือชำรุดบกพร่องระหว่างจัดส่งและผู้ประกอบการร้านอาหารต้องตรวจสอบสินค้าก่อนจัดส่งสินค้าเพื่อรักษาไว้ซึ่งคุณภาพอาหาร

4. การควบคุมความปลอดภัยทางจราจร ในระหว่างการให้บริการของบริษัทจัดส่งอาหาร (Food Delivery)

แนวทางในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการควบคุมความปลอดภัยทางจราจร ในระหว่างการให้บริการของบริษัทจัดส่งอาหาร (Food Delivery) หน่วยงานของรัฐต้องตระหนักถึงความสำคัญของธุรกิจดังกล่าวต่อระบบเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งมีส่วนช่วยสร้างงานสร้างรายได้ ขณะเดียวกันก็คำนึงถึงความปลอดภัยของผู้ใช้รถใช้ถนนร่วมกัน จึงควรกำหนดแนวทางปฏิบัติให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน ดังนี้

4.1 การบริหารจัดการผู้ขับรถ ต้องมีใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ที่ยังไม่สิ้นอายุ ไม่อยู่ในระหว่างถูกพักใช้ใบอนุญาต และต้องไม่เป็นบุคคลที่เป็นอันตรายต่อสังคม เช่น มีประวัติกระทำความผิดเกี่ยวกับลักทรัพย์ ฉ้อโกง หรือติดยาเสพติด เป็นต้น ซึ่งผู้ประกอบการต้องมีระบบการตรวจสอบและมีส่วนรับผิดชอบหากผู้ขับรถกระทำความผิดก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพย์สินหรือร่างกายของบุคคลอื่น นอกจากนี้ ต้องมีการอบรมให้ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการขับขี่ การให้บริการขนส่งอย่างปลอดภัย มีมาตรการป้องกันการขนส่งสิ่งของผิดกฎหมายและการจัดการเมื่อเกิดอุบัติเหตุหรือเหตุฉุกเฉิน ในส่วนของการจัดกิจกรรมส่งเสริมการขายต้องไม่เป็นเหตุให้ผู้ขับขี่ใช้ความเร็วเกินกฎหมายกำหนดหรือทำผิดกฎจราจร

4.2 การบริหารจัดการตัวรถที่นำมาใช้ขนส่งต้องจดทะเบียนถูกต้อง มีการชำระภาษีรถประจำปีและจัดทำประกันภัยตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. 2535

4.3 กล้องหรืออุปกรณ์ที่นำมาบรรจุสินค้าต้องไม่มีส่วนแหลมคม สันคม หรือขรุขระ ที่อาจก่อให้เกิดอันตรายกับผู้ขับขี่เองหรือผู้โดยสารคนอื่น สำหรับขนาดที่เหมาะสม หากเป็นกล้องที่ติดตั้งด้านท้าย ต้องมีขนาดความกว้างไม่เกิน 60 เซนติเมตร ความยาวไม่เกิน 60 เซนติเมตร ซึ่งจะยื่นเกินส่วนท้ายสุดของรถได้ไม่เกิน 30 เซนติเมตร ส่วนความสูงต้องไม่เกิน 70 เซนติเมตร หากเป็นกล้องติดตั้งด้านข้าง ความกว้างจากขอบซ้ายถึงขอบขวาต้องไม่เกิน 90 เซนติเมตร กรณีรถที่มีความกว้างเกิน 90 เซนติเมตร ให้มีความกว้างสูงสุดได้ไม่เกิน 110 เซนติเมตร ในการติดตั้งต้องยึดตรึงมั่นคงแข็งแรง อยู่ในแนวสมมาตรตามแนวกึ่งกลางของตัวรถ ไม่บดบังทัศนวิสัย ไม่บดบังการให้แสงสว่างของอุปกรณ์ส่องสว่างและแสงสัญญาณใด ๆ ของรถ เพื่อไม่ให้มีผลกระทบต่อการใช้รถอย่างปลอดภัย ดังนั้น ขอให้ผู้ขับขี่และผู้ประกอบการดังกล่าวตรวจสอบกล้องหรืออุปกรณ์บรรจุสินค้าให้มีขนาดและการติดตั้งตามที่กำหนดก่อนกฎหมายจะมีผลใช้บังคับ เพื่อไม่ให้มีความผิดตามกฎหมาย ซึ่งจะโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืนปรับไม่เกิน 1,000 บาท

4.4 บริษัทรับจัดส่งอาหาร (Food Delivery) ควรมีการฝึกอบรมด้านความปลอดภัย ทั้งพฤติกรรมรถขับขี่ การปฏิบัติตามกฎจราจร และตรวจสอบสภาพรถให้เป็นไปตามกฎหมาย

4.5 บริษัทรับจัดส่งอาหาร (Food Delivery) ควรมีระบบร้องเรียนหากพบผู้ขับขี่ไม่ปฏิบัติตามกฎจราจร

4.6 ยานพาหนะที่นำมาใช้ในการรับจัดส่งอาหารกับบริษัทรับจัดส่งอาหาร (Food Delivery) ควรติดกล้องวงจรปิด

4.7 ควรมีจุดพักหรือสถานที่หยุดพักผ่อนริมทาง โดยกำหนดให้เป็นความรับผิดชอบของบริษัทรับจัดส่งอาหาร (Food Delivery) ที่จะต้องจัดหาให้คนทำงานของตนในลักษณะแบ่งโซน หรือกำหนดให้บริษัทรับจัดส่งอาหาร (Food Delivery) จ่ายภาษีให้การปกครองท้องถิ่นเป็นผู้จัดสร้างขึ้น เพื่อให้คนขับสามารถแวะพักเมื่อรู้สึกเหนื่อยล้าจากการทำงานหนัก ซึ่งถือเป็นสิทธิที่คนทำงานควรจะได้รับและยังเป็นการช่วยลดอุบัติเหตุจากการทำงาน

ตลอดจน ยังพบว่า มีองค์ความรู้ใหม่ในการวิจัย คือ มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการกำกับดูแลราคาสินค้าและบริการของบริษัทรับจัดส่งอาหาร (Food Delivery) เพื่อคุ้มครองผู้บริโภคให้ได้รับความเป็นธรรมและเสนอแนวทางและมาตรการทางกฎหมายที่ใช้ในการกำกับดูแลราคาสินค้าและบริการของบริษัทรับจัดส่งอาหาร เพื่อเป็นต้นแบบสำหรับการกำกับดูแลราคาสินค้าและบริการของบริษัทรับจัดส่งอาหารโดยมีกฎหมายควบคุมต่อไป

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะการวิจัยในครั้งนี้

1.1 ควรมีการนำเอามาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการกำกับดูแลราคาสินค้าและบริการของบริษัทรับจัดส่งอาหาร (Food Delivery) เพื่อให้ตราเป็นกฎหมายใช้บังคับ

1.2 ควรเสนอแนะให้จัดตั้งองค์กรหรือหน่วยงานจากภาครัฐเข้ามาแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน พร้อมทั้งมีบทลงโทษสำหรับผู้ประกอบการที่ไม่ได้มาตรฐานและคุณภาพ คำนึงถึงความปลอดภัยในทุกด้านของผู้บริโภค โดยนำแนวทางและมาตรการทางกฎหมายที่ใช้ในการกำกับดูแลราคาสินค้าและบริการของบริษัทรับจัดส่งอาหาร ซึ่งได้จากการวิจัยนี้ไปสู่การปฏิบัติ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยเสนอแนะหัวข้อวิจัยที่ควรทำต่อ คือ “บทลงโทษสำหรับผู้ประกอบการที่ไม่ได้มาตรฐานและคุณภาพจากการบริการของบริษัทรับจัดส่งอาหาร” เพื่อให้การประกอบการค้าเกี่ยวกับการกำหนดราคาค่าบริการและขนส่ง การซื้ออาหารของบริษัทรับจัดส่งอาหาร (Food Delivery) ให้มีมาตรการที่ชัดเจน ส่งผลต่อการพัฒนามาตรฐานและคุณภาพของผู้ประกอบการจากธุรกิจการจัดส่งอาหาร

กิตติกรรมประกาศ

บทความวิจัยฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้เนื่องจากความเมตตาจากผู้บริหาร คณาจารย์ บุคลากร รวมทั้งนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามที่ได้สละเวลาอันมีค่า โดยได้ให้ความรู้และชี้แนะแนวทางในการทำบทความนี้ ตลอดจนให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขทั้งในทางเนื้อหาและรูปแบบจนทำให้ผู้เขียนสามารถจัดทำบทความวิจัยฉบับนี้ได้อย่างสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

เกรียงศักดิ์ ชีระโกวิทขจร และวรคุณย์ ตูลารักษ์. (2563). รูปแบบงานใหม่ของคนขี่มอเตอร์ไซด์ส่งอาหารที่กำกับโดยแพลตฟอร์ม.

กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิฟรีดริค เอแบร์ทร่วมกับสถาบันแรงงาน และเศรษฐกิจที่เป็นธรรม
ธีระพล อรุณะกสิกร. (2542). พระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าหรือบริการ พ.ศ.2542. กรุงเทพฯ: วิญญูชน

ภิเชก ชัยนิรันดร์. (2560). *บันทึกความสำเร็จธุรกิจจิตอคอม e-Commerce Success Case Study มุมมองการตลาดและกรณีศึกษาเว็บไซต์ไทย*. กรุงเทพฯ: พงษ์วารินการพิมพ์

มนตรี ศรีวงษ์. (2559). *ฟู้ดเดลิเวอรีไลน์แมน*. สืบค้นเมื่อ 10 สิงหาคม 2564, จาก <http://www.bangkokbiznews.com/news/detail/758682>

รีวิวฟู้ดเดลิเวอรี. (2564). *จุดแข็งจุดอ่อนแต่ละแอปฯ พร้อมส่วนลดที่คุ้มห้ามพลาด*. สืบค้นเมื่อ 10 สิงหาคม 2564, จาก www.shopback.co.th/foodpanda, 2020 (กรกฎาคม, 10).

ศักดิ์ดา ธนิตกุล. (2555). *กฎหมายกับเศรษฐศาสตร์ Law and Economics ทรัพย์สิน สัญญา ละเมิด*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์นิติธรรม

ธีระพล อรุณะกสิกร. (2542). พระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าหรือบริการ พ.ศ.2542. กรุงเทพฯ: วิญญูชน